Održan prvi Sajam nacionalnih manjina

Okrugli sto o sprovođenju Akcionog plana dao mogućnost za razmenu mišljenja

31 Minority News
mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji
decembar 2016

Jozo Sapun: Sprečavamo nestanak identiteta

Osnovan Nacionalni savet ruske nacionalne manjine

Slovačka domaćinstva oživljavaju božićnu tradiciju predaka

IZDVAJAMO

O sprovođenju aktivnosti Akcionog plana

Centar za istraživanja migracija uz podršku Fondacije za otvoreno društvo organizovao je okrugli sto „Sprovođenje Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u 2016. godini“. O realizaciji planiranih aktivnosti, kao i o učešću u sprovođenju Akcionog plana govorili su predstavnici pojedinih nacionalnih manjina, kao i predstavnik Kancelarije za ljudska i manjinska prava.

Mozaik Srbije

Povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, u Beogradu je prvi put održan Sajam nacionalnih manjina pod sloganom „Mozaik Srbije”. Svoje kulturno nasleđe je predstavilo ukupno 15 nacionalnih manjina.

Osnovan Nacionalni savet Rusa

Dana 24. decembra 2016. u Ruskom domu u Beogradu osnovan je Nacionalni savet ruske nacionalne manjine u Srbiji. Za predsednicu je izabrana profesorka Irina Miljković iz Kruševca.

Doprinos Rusina razvoju Novog Sada

U Zavodu za kulturu vojvođanskih Rusina predstavljena je nezavisna produkcija Novinarske asocijacije Rusina (NAR), projekat „Doprinos Rusina razvoju Novog Sada“. U projektu je realizovano deset radio-emisija u kojima je predstavljeno deset osoba koje su u poslednjih 50 godina doprineli razvoju Novog Sada u oblasti kulture, umetnosti, infrastrukture i medija.

Ako imate pitanje vezano za funkcionisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 31

Promene koje život znače

Kraj godine je idealan period za sumiranje svega što smo uradili, odnosno koje ciljeve nismo ostvarili, koje probleme smo rešili, a koji će nas sačekati i u narednoj godini.

Dok je cela Evropa, pa i naša zemlja, bila u znaku migrantske krize, ali i drugih unutarpolitičkih turbulencija, za Srbiju je svakako bio značajan početak jula meseca, kada su na međuvladinoj konferenciji u Briselu otvorena pregovaračka poglavlja 23 i 24 – poglavlja od ključne važnosti za pregovarački proces pristupanja Srbije Evropskoj uniji.

Oba poglavlja prate akcioni planovi, koji u sebi sadrže niz aktivnosti. Poseban deo u Akcionom planu za poglavlje 23 je posvećen ostvarivanju prava nacionalnih manjina. Krajem novembra smo dobili prvi izveštaj o realizaciji aktivnosti sadržanih u Akcionom planu za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, koji je podelio javnost. Jedan deo iznosi pozitivne ocene i uspešno realizovanje aktivnosti, dok drugi deo pokazuje negativnu stranu, odnosno pripadnici pojedinih nacionalnih manjina, tvrde suprotno. S obzirom na to da je ovo poglavlje otvoreno prvo, a biće zatvoreno kao poslednje, vrlo je verovatno da će nas bar sličan scenario pratiti i tokom sledeće godine.

Naravno, moramo istaći i pozitivne stvari, bar one koje su se desile po prvi put. Ove godine je prvi put osnovan budžetski fond za nacionalne manjine, kao dodatni izvor sredstava za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. Takođe, po prvi put su se na Međunarodni dan ljudskih prava na jednom mestu susrele brojne nacionalne manjine, koje su prezentovale svoje kulturno nasleđe. Različite, a opet tako slične pre svega u svojoj odlučnosti da istraju u očuvanju svog jezika, kulture i tradicije, ali i u tome da kao stanovnici ove države doprinesu ne samo razvoju svoje zajednice, već društva uopšteno.

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Sprečavamo nestanak identiteta

Ukrajinska nacionalna manjina u Srbiji spada među manje nacionalne manjine. To, međutim, ne znači da se ova nacionalna manjina, kao i veće, ne bori za svoja prava i ne nastoji da na svaki mogući način očuva svoj jezik i kulturu. Bez obzira na brojnost, susreću se sa istim problemima kao i brojnije zajednice. O položaju ukrajinske zajednice u Srbiji za naš Bilten govorio je Jozo Sapun, predsednik Nacionalnog saveta ukrajinske nacionalne manjine.

U kojim delovima Srbije je koncentrisana ukrajinska zajednica?

Po poslednjem popisu u Srbiji živi 4903 Ukrajinaca. Od toga 80% živi na teritoriji AP Vojvodine i to u naseljenim mestima opština Kula, Vrbas, Novi Sad, Inđija, Sremska Mitrovica, dok je u ostalim selima manji broj Ukrajinaca. Prilikom nastanjivanja više su bili koncentrisani na veća mesta, gde su mogli naći posao i egzistenciju za život. U samom Beogradu imamo oko 600 pripadnika ukrajinske zajednice. Međutim, problem Beograda je raštrkanost, veličina grada i zbog toga nisu mogli da se nekako organizuju.

Da li su pripadnici ukrajinske nacionalne manjine sačuvali svoj identitet, odnosno koliki procenat pripadnika govori svoj maternji jezik?

Očuvanje nacionalnog identiteta je problem ne samo ukrajinske zajednice, nego i svih manjih nacionalnih zajednica koje žive u Srbiji. Asimilacija je prisutna kod svih. Što se tiče govora ne možemo se pohvaliti da je veliki broj pripadnika zajednice sačuvao govor. Možda postoji tridesetak posto pripadnika koji se koriste svakodnevno maternjim jezikom. Ostatak čine deca iz mešovitih brakova. Jako je teško pričati ukrajinskim jezikom u svakodnevnom životu. Jedino što se održava je ukrajinski jezik u školama i nekim kulturno-umetničkim društvima, odnosno udruženjima gde su predsednici pripadnici ukrajinske zajednice.

Što se tiče govora ne možemo se pohvaliti da je veliki broj pripadnika zajednice sačuvao govor. Možda postoji tridesetak posto pripadnika koji se koriste svakodnevno maternjim jezikom. Ostatak čine deca iz mešovitih brakova.

U kojim školama je omogućeno pohađanje časova ukrajinskog jezika sa elementima nacionalne kulture?

Izborni predmet Ukrajinski jezik sa elementima nacionalne kulture izučava se u Kuli, u dve osnovne škole, u Vrbasu, gde smo imali čak u tri osnovne škole, a sada imamo samo u jednoj. Zatim u jednoj školi u Novom Sadu i u naseljenom mestu Budisava imamo takođe jedno odeljenje, zatim i u Sremskoj Mitrovici i u Inđiji, s time što u Kuli, Budisavi, Novom Sadu i Sremskoj Mitrovici izučavanje jezika je na

teret Ministarstva, dok u Vrbasu i Inđiji učiteljice maternjeg jezika finansira Nacionalni savet ukrajinske nacionalne manjine. To su odeljenja koja imaju manje od 15 učenika ili predavački nisu kvalifikovani za predavanje ovog jezika tako da smo se odlučili na ovaj korak, jer nama je u interesu da se, bez obzira na to koliko ima dece, izučavanje jezika vrši u svim sredinama gde je to moguće.

Kako ste zadovoljni sprovođenjem ove nastave i da li postoje određeni problemi koji se tiču udžbenika?

Kvalitet nastave zavisi od samog predavača. Na primer, u Kuli je predavač jedna gospođa iz Ukrajine, koja se doselila u našu zemlju, zasnovala porodicu i koja je odličan pedagog. Svi predavači su rođeni u Ukrajini i moramo biti zadovoljni njihovim radom. Što se tiče udžbenika, Nacionalni savet ukrajinske nacionalne manjine zajedno sa Pokrajinskim sekretarijatom za obrazovanje je 2010. godine napravio sporazum sa tadašnjim Zavodom za izdavanje udžbenika o štampanju udžbenika za prvi, drugi, treći i četvrti razred osnovnih škola i radnih svezaka za ove razrede. Taj projekat je odrađen, udžbenici su izašli. Za sada imamo samo u planu da proširimo listu udžbenika, odnosno da se izradi udžbenik za peti razred, a kad odradimo za ovaj razred onda ćemo raditi i za preostale razrede. Deca dolaze na nastavu, žele da uče. Svestan sam da se za dva časa nedeljno ne može puno naučiti, ali mi smo ipak zadovoljni što možemo na nekim mestima izučavati naš jezik i pokušavati da sprečimo nestanak ukrajinskog identiteta sa ove teritorije Srbije.

Verujemo da ćete biti istrajni u tome. Manjinske zajednice svoj identitet čuvaju i kroz brojne kulturno-umetničke manifestacije. Da li se to odnosi i na ukrajinsku nacionalnu manjinu?

U ovih pet vojvođanskih opština koje sam spomenuo je i organizovan rad ukrajinske zajednice. Tu su oformljena udruženja koja imaju za cilj negovanje ukrajinske kulture i tradicije. Svako udruženje pravi godišnje koncerte, svako udruženje se stara da obeležava naše verske praznike kao što su Božić, Uskrs, Sveti Nikola... Nacionalni savet ukrajinske nacionalne manjine je organizovao Festival ukrajinske kulture „Kalena“ koji je ove godine održan 13. put. Pre 6 godina smo počeli da organizujemo Festival ukrajinskog dečijeg stvaralaštva „Veselka“. Takođe obeležavaju se Dani Tarasa Ševčenka, najvećeg ukrajinskog pesnika, Dani Ivana Franka, Dani Lesje Ukrajinke. To su najznačajnije manifestacije koje svaka sredina organizuje u skladu sa svojim mogućnostima.

Svestan sam da se za dva časa nedeljno ne može puno naučiti, ali mi smo ipak zadovoljni što možemo na nekim mestima izučavati naš jezik i pokušavati da sprečimo nestanak ukrajinskog identiteta sa ove teritorije Srbije.

Sa raspevanih pozornica moramo se na trenutak dotaći i teme privatizacije lokalnih medija, koja je zbog poznatih razloga dosta osetljiva tema za pripadnike manjina. Kakva je situacija što se tiče vaše nacionalne manjine?

Moram napomenuti da je Nacionalni savet ukrajinske nacionalne manjine zajedno sa Vladom AP Vojvodine osnovao Novinsko-izdavačku ustanovu „Ridne slovo“. Ona se bavi štampanim medijima. Jednom mesečno izlaze novine „Ridne slovo“ i u toku školske godine izlazi 10 brojeva časopisa za decu „Solovejko“. Imamo emisije na Radiju Novi Sad, po novoj šemi imamo 20 sati programa u toku meseca, na drugom programu RTV Vojvodine imamo emisiju „Ukrajinska panorama“ i emisiju „Paleta“, koja je, kao što svi znamo, titlovana na srpski jezik. Što se tiče pitanja o privatizaciji u Vrbasu su privatizovani Televizija Bačka i Radio Vrbas,. Posle privatizacije su te medijske kuće ugašene, tako da nismo samo mi oštećeni, nego i većinski narod, kao i ostale nacionalne zajednice. U Kuli je takođe izvršena privatizacija i, srećom po nas, vlasnik je prihvatio uslove i radijske emisije na ukrajinskom jeziku se i dalje emituju, kao i u Inđiji. Želeli smo da dopremo i do Televizije Srem, ali nažalost, nismo našli zajednički jezik sa vlasnicima te medijske kuće.

Mnoge nacionalne zajednice vide neku vrstu oslonca i podrške u ambasadama svojih matičnih zemalja. Kako biste ocenili saradnju sa ambasadom Ukrajine u Srbiji i uopšte sa vašom matičnom zemljom?

Nacionalni savet ukrajinske nacionalne manjine, a i sama zajednica, odnosno sva udruženja imaju dobru saradnju sa ambasadom Ukrajine, ali samo u sferi kulture. To je oblast koja nas zanima i u toj oblasti i želimo da sarađujemo. Nacionalni savet je potpisao memorandum o razumevanju i memorandum o saradnji sa Ternopiljskom, Lavovskom i Ivano-Frankivskom oblašću u Ukrajini i ta saradnja je na jako visokom nivou. U okviru ove saradnje imamo i razmenu delegacija. Zaista se možemo pohvaliti tom saradnjom. To je saradnja i u kulturnoj sferi i sferi obrazovanja, čak i u sferi informisanja. U skladu sa time napomenuću da je RTV Vojvodina potpisala sporazume o saradnji sa ovim oblastima. Problem je ova nemila situacija u Ukrajini, zbog koje je prisutan i nedostatak finansija. Mi smo sve to preživeli i nadamo se da će prestati u što skorije vreme i da ćemo kao i prethodnih godina sarađivati, odlaziti u Ukrajinu i ugostiti ih kod nas.

Okrugli sto o sprovođenju Akcionog plana dao mogućnost za razmenu mišljenja

U sredu, 21. decembra, Centar za istraživanja migracija je organizovao okrugli sto „Sprovođenje Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina“. Okrugli sto je organizovan uz podršku Fondacije za otvoreno društvo.

Prisutne je u uvodnom delu pozdravila direktorka Centra, Biljana Jović, koja je istakla da je pravi trenutak da se sagleda u kojoj meri su sprovedene aktivnosti predviđene Akcionim planom za ostvarivanje prava nacionalnih manjina za 2016. godinu.

Podsetila je prisutne na nekoliko bitnih sastanaka, ključnih činilaca koji su otvorili važne teme od presudnog značaja za kvalitet onoga što je predviđeno Akcionim planom. Takođe je stručno predstavila realizovane aktivnosti, sadržane u Akcionom planu za ostvarivanje prava nacionalnih manjina za 2016. godinu.

Kao prvi uvodničar govorio je Vlado Radulović, predstavnik Kancelarije za ljudska i manjinska prava. „Kancelarija je pripremala izveštaj na osnovu izveštaja svih nosilaca mera,“ istakao je Radulović. „Direktorka Kancelarije je pozvala učesnike da dostave komentare na izveštaj o sprovođenju Akcionog plana, kako bismo naredni izveštajni period što više unapredili. Nikom od nas nije u interesu da položaj manjina predstavlja na veštački način.“

Radulović je napomenuo da nijedan podatak za prvi i drugi kvartal 2016. godine nisu dobili od 15 nosilaca mera: svih jedinica lokalnih samouprava, Saveta za međunacionalne odnose, Narodne biblioteke Srbije, Regionalne komore, Saveta za štampu, udruženja novinara, kao ni nacionalnih saveta albanske, aškalijske, bošnjačke, grčke, vlaške, romske, slovačke i crnogorske nacionalne manjine. „Apelujem na sve nosioce mera da je ovo važan dokument koji treba da oslikava realizovane aktivnosti koje se tiču svih manjina, da se uključe u proces i doprinesu kvalitetu izveštaja“, istakao je Radulović.

Ugljanin: Manjine nisu bile u prilici da aktivno učestvuju

U ime Koordinacije nacionalnih saveta nacionalnih manjina, kao i u ime Bošnjačkog nacionalnog vijeća, govorio je dr Sulejman Ugljanin. Napomenuo je da su sve manjine od samog početka uzele odgovorno učešće u radu Radne grupe. „Zaključili smo da Radna grupa koju je formirala Vlada Republike Srbije, nije nikome od predstavnika manjina dostavila nijedan zapisnik sa sednica, dok su nas naši predstavnici obaveštavali da nijedan naš predlog nije uvršten u zapisnik, niti im je data mogućnost da govore o tome“, rekao je Ugljanin.

Podsetio je da je tokom izrade Ak-

cionog plana Bošnjačko nacionalno vijeće uputilo 498 predloga, ali kako je rekao nisu dobili odgovor zbog čega nijedan predlog nije prihvaćen. „Bez obzira na nezadovoljstvo, manjine su imale želju da učestvuju u radu, međutim, nisu bile u mogućnosti da uzmu učešće u analizi, odnosno pripremi izveštaja. Uz saglasnost svih članova Koordinacije dogovoreno je da se formiraju stručni radni timovi, o čemu smo u oktobru i novembru obavestili resornu ministarku i premijera. Međutim, nismo dobili mogućnost da razgovaramo sa njima. Tražimo od Radne grupe da manjinama omogući da aktivno učestvuju u svim procesima koji se tiču Akcionog plana. Manjine najbolje poznaju svoje probleme i najbolje znaju kako da se ti problemi otklone“, zaključio je Ugljanin.

Prisutnima je napomenuo i činjenicu da je obuka za praćenje realizacije Akcionog plana održana 15. decembra, a već sutradan je trebalo da se raspravlja o realizaciji istog. Po njegovom mišljenju osobe koje su tek počele da se edukuju nisu bile u potpunosti spremne za diskusiju.

U diskusiji je učestvovao i Enis Imamović, predstavnik bošnjačke nacionalne manjine, koji je istakao da manjine imaju jedna prava na papiru, a sasvim drugačiju stvarnost u praksi. „Moramo držati fokus na politici koja određuje nivo ostvarivanja prava i nivo implementacije zakona u praksi. Taj nivo je, nažalost, vrlo nizak“, ocenio je Imamović.

Na pitanje moderatorke okruglog stola B. Jović da li postoje razlike u pogledu sprovođenja aktivnosti između manjih i većih manjinskih zajednica, Jože Sivaček, predsednik Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine, koji je govorio i u ime slovenačkog i nemačkog nacionalnog saveta, kao i Saveza jevrejskih opština, istakao je da je u Izveštaju izrazito vidljiva neusklađenost zajedničkih principa i ciljeva. „Problem je i što se nameću političke agende kao osnova organizacije sadržaja i za izradu Akcionog plana, kao i za njegov Izveštaj. Problem na koji ukazuju svi nacionalni saveti je i u sadržini Izveštaja. Najveći neuspeh i Akcionog plana i naše države i svih nas unutar manjinskih zajednica biće ako nam za nekoliko godina nestane bila koja od ovih zajednica. To će značiti da nešto nismo dobro radili, a na dobrom smo putu ka imigraciji, asimilaciji ili nečem trećem, ka nestanku neke zajednice“, rekao je Sivaček.

Jedan od zaključaka okruglog stola je bilo i neophodno nastojanje na poboljšanju komunikacije između nosioca mera, a u cilju rešenja problema koji još uvek postoje. Direktorka Centra za istraživanja migracija, Biljana Jović, ocenila je da još uvek postoji mogućnost da se kroz adekvatno izveštavanje i praćenje onog što se dešava na terenu, kad su u pitanju oblasti koje pokriva Akcioni plan, pokuša da postigne najviši mogući rezultat.

Takođe, pozvala je prisutne da pošalju sve sugestije o sprovođenju Akcionog plana, koje će biti objavljene na portalu Minority News i u Biltenu. U diskusiji su učestvovali i Muhedin Fijuljanin (Sandžačka demokratska partija), Mirko Bajić (Bunjevački nacionalni savet), i Vitomir Mihajlović (romska zajednica). Iz opravdanih razloga svoje učešće su otkazali Čedomir Backović, šef pregovaračke grupe za poglavlje 23, Ivan Bošnjak, državni sekretar Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave i Borče Veličkovski, predsednik Nacionalnog saveta makedonske nacionalne manjine.

Obeležen Međunarodni dan ljudskih prava

Izvor: Tanjug

Dana 10. decembra u našoj zemlji je obeležen Međunarodni dan ljudskih prava, a direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, tim povodom je ocenila da Srbija ide dobrim putem.

„Ukoliko bi trebalo da ocenim 2016. godinu, Srbija ide svakako dobrim putem i pravi dalje korake napred kada su u pitaju ljudska prava i njihovo ostvarivanje“, rekla je Paunović za Tanjug, dodajući da su i dalje najugroženije društvene grupe osobe sa invaliditetom, naročito žene sa invaliditetom.

Govoreći o obeležavanju Međunarodnog dana ljudskih prava, Paunović je istakla da je taj dan ove godine posvećen manjinama koje žive u Srbiji.

Ona je dodala da je 2016. godinu obeležilo otvaranje pregovaračkog Poglavlja 23.

„Otvaranje Poglavlja 23, za nas koji se bavimo temom ljudskih prava, svakako jeste bio najznačajniji događaj, ali to jeste značajno i za građane Srbije“, rekla je Paunović dodajući da Srbija ima jasno definisan Akcioni plan za to pregovaračko poglavlje, te da se već radi na njegovoj realizaciji.

Prema rečima zaštitnika građana, Saše Jankovića, mnogi građani Međunarodni dan ljudskih prava provode uz osećaj nepravde i urušenog dostojanstva zbog raskoraka između prava koja imaju na papiru i stvarnog života.

„Najsiromašniji, osobe sa invaliditetom, žene žrtve nasilja, radnici gubitnici privatizacije, žitelji nehigijenskih naselja, deca ulice – neke su od tradicionalno najranjivijih grupa u Srbiji. Sve je teži položaj novinara koji kritički pišu i govore. Takođe, sve je više pritužbi članova i simpatizera opozicije“, upozorio je Janković.

On je u saopštenju naveo da je „pravo građana da zakon podjednako važi za sve na svakom mestu i u svako vreme“ i dodaje da to često nije slučaj zbog položaja u društvu ili bliskosti sa vlašću.

Pozitivni koraci, kako ističe Janković, postoje u pogledu prava LGBT osoba, gde je možda pomak i najveći, ali je njihova diskriminacija daleko od ukinute, a zaštita i podrška su još nedovoljni.

On je dodao da se izbeglice iz Sirije i drugih zemalja povremeno na teritoriji Srbije suočavaju sa nehumanim uslovima i da su počeli prvi ozbiljniji incidenti.

Međunarodni dan ljudskih prava čestitala je i ministarka državne uprave i lokalne samouprave, Ana Brnabić, sa uverenjem da jedino zajednička borba protiv svih oblika netolerancije i ekstremizma može da da rezultat.

Ujedinjene nacije usvojile su 1948. godine Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima, u kojoj je istaknuto da su ta prava univerzalna i da ne zavise od nacionalne, državne, ideološke, socijalne i kulturne pripadnosti.

Postoji ukupno trideset članova koji okvirno čine sporazum o ljudskim pravima, ali za najznačajnije principe se smatraju sledeći:

- Pravo na život, slobodu i sigurnost ličnosti
- Pravo na obrazovanje
- Pravo na zaposlenje, plaćene praznike, zaštita od nezaposlenosti i socijalna sigurnost
- Pravo na puno učešće u kulturnom životu
- Sloboda od torture ili svirepog, nehumanog tretiranja ili kazne
- Sloboda mišljenja, uverenja i veroispovesti
- Sloboda izražavanja i mišljenja

„Mozaik Srbije“ u Beogradu okupio predstavnike 15 nacionalnih manjina

Izvor: eastside.rs
Foto: Hlas ljudu

Povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, u Beogradu je prvi put održan Sajam nacionalnih manjina pod sloganom „Mozaik Srbije”. Ukupno 15 nacionalnih manjina, predstavilo je svoju kulturnu baštinu, gastronomske specijalitete i stare zanate.

Prvi Sajam nacionalnih manjina održan je 10. decembra u Beogradu, povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, koji je ove godine u našoj Republici i bio posvećen nacionalnim manjinama. Sajam je organizovala Kancelarija za ljudska i manjinska prava Vlade Republike Srbije, u saradnji sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina pod sloganom „Mozaik Srbije“. Učestvovalo je 15 nacionalnih saveta nacionalnih manjina: aškalijski, slovački, češki, romski, crnogorski, bošnjački, nemački, bugarski, mađarski, rumunski, hrvatski, bunjevački, rusinski, ukrajinski i vlaški, koji su predstavili svoju kulturu i običaje, folklor, izdavaštvo, ručnu radinost, stare zanate i gastronomske specijalitete.

Sajam je otvorio Aleksandar Vulin, ministar za rad, zapošljavanje i boračka pitanja. On je tom prilikom istakao da je politika Srbije prema nacionalnim manjinama u skladu sa najvišim svetskim standardima i da malo zemalja u svetu mogu da se pohvale takvom politikom.

„Srbija svoje nacionalne manjine poštuje, voli i želi da unapredi njihov položaj. Borba za ljudska prava se u Srbiji razvija i unapređuje ne zato što to neko traži od nas ili nas uslovljava, već zato što mislimo da samo tako Srbija može biti uspešna“, rekao je Vulin, naglašavajući da se nacionalne manjine važan deo društva zbog kulturnih razlika koje nas sve čine još boljim.

U Srbiji se izdaje 118 štampanih medija na jezicima nacionalnih manjina, od kojih 39 mešovitih. U našoj Republici se na 76 televizijskih kanala emituje preko 8.000 programa, a na 103 radio stanice se emituje 11.000 sati mesečnog programa na jezicima nacionalnih manjina, što je ilustracija za iznet stav da se u Srbiji poštuju u unapređuju prava nacionalnih manjina.

Suzana Paunović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava Vlade Republike Srbije, istakla je da u Srbiji živi 26 nacionalnih manjina, od kojih 21 ima svoj nacionalni savet. „Mi smo zemlja koja ima ne samo dobre zakone kad je reč o položaju nacionalnih manjina, nego se trudimo da se svi ti zakoni sprovedu u praksi“, izjavila je Suzana Paunović.

Koordinacija jedinstvena na sednici Republičkog saveta za manjine

Izvor: BNV

Koordinacija nacionalnih veća je postigla dogovor o zajedničkom nastupu na sednici Republičkog saveta za manjine koja je zakazana za petak, 16. decembar u Beogradu.

Nakon dugotrajne, sistematične i konstruktivne diskusije u kojoj su učestvovali svi prisutni predstavnici nacionalnih veća, postignut je dogovor o jedinstvenom i zajedničkom nastupu na sednici Saveta za manjine Vlade Republike Srbije koji podrazumeva sledeće:

– Predstavnici nacionalnih veća nacionalnih manjina će se odazvati na poziv za učešće na sednici Republičkog saveta za manjine koja je zakazana za petak, 16.12.2016. godine

– Usaglašeni su i jednoglasno usvojeni stavovi po svim tačkama predloženog dnevnog reda sednice Republičkog saveta za manjine

– Koordinacija će tražiti odlaganje rasprave za narednu sednicu Republičkog saveta po onim tačkama za koje se nisu stekli uslovi za njihovo razmatranje

– Na sednici Republičkog saveta za manjine, u ime svih manjina, govoriće predsedavajući Koordinacije, dr. Sulejman Ugljanin

– Koordinacija izražava nezadovoljstvo što joj kao kolektivnom organu svih manjina nije upućen poziv za sednicu Republičkog saveta za manjine, iako je u Akcionom planu za manjine, Koordinacija definisana kao jedan od glavnih faktora u procesu sprovođenja Akcionog plana.

Koordinaciju nacionalnih veća nacionalnih manjina čine predstavnici 21 nacionalne manjine, koje čine 17% stanovništva Republike Srbije.

Odložena sednica Saveta za manjine

Izvor: B92
Foto: Beta/Milan Obradović

Sednica Saveta za nacionalne manjine zakazana za 16. decembar, odložena je, nakon što većina predsednika nacionalnih saveta nije glasala za predloženi dnevni red.

Kako je saopštilo Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu, predsednik Nacionalnog saveta bošnjačke nacionalne manjine, Sulejman Ugljanin, zatražio je da se sa dnevnog reda sednice, kojoj je, inače, prisustvovalo 26 od 28 članova saveta, skinu tri tačke.

Te tačke odnosile su se na Izveštaj o Akcionom planu za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Predlog prioritetne oblasti finansiranja za 2017. godinu iz Budžetskog fonda za nacionalne manjine.

Ministarka Ana Brnabić, predsedavajuća Saveta, tražila je da se, u skladu sa Poslovnikom, o tome izjasne članovi Saveta. Ona je istakla da su to tri ključne teme kad je reč o pravima nacionalnih manjina u Srbiji i da nije jasno zbog čega nacionalni saveti o njima ne žele da diskutuju, tim pre što su svi učesnici mogli da utiču na dnevni red, jer im je dostavljen nedelju dana pre održavanja sednice.

Za predloženi dnevni red glasali su predsednici nacionalnih saveta bugarske, bunjevačke, romske, crnogorske i egipatske manjine, kao i svi predstavnici Vlade koju su predstavljali ministarka pravde, Nela Kuburović, i državni sekretari u Ministarstvu prosvete, Ministarstvu kulture i informisanja, predstavnik Ministarstva spoljnih poslova, direktor Uprave za saradnju sa crkvama i verskim zajednicama i direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović.

Sednici je prisustvovao i Vladimir Božović, savetnik u kabinetu Predsednika Vlade.

Sednicu je, kako se navodi, obeležilo neprimereno obraćanje predsednika albanskog nacionalnog saveta, Jonuza Muslijua, ministarki Brnabić.

Musliju je pretećim tonom, uz podizanje prsta, rekao da se „ovde uvodi diktatura“, na šta je ministarka podsetila da se sprovođenje zakona u Srbiji ne može nazivati diktaturom i da je Akcioni plan usvojen, te da nisu tema njegove izmene, već njegovo sprovođenje.

Akcioni plan usvojen je 3. marta ove godine, a u njegovoj pripremi učestvovali su predstavnici svih Nacionalnih saveta nacionalnih manjina, kao i predstavnici OEBS-a i Saveta Evrope.

Okrugli sto o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina

Izvor: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

U Palati Srbija je 22. decembra 2016. održan okrugli sto u okviru javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina.

U radu okruglog stola posvećenom NZPSNM učestvovali su brojni predstavnici državnih organa, nezavisnih tela, nacionalnih saveta nacionalnih manjina, civilnog društva, međunarodnih institucija i stručne javnosti. Okruglom stolu prisustvovao je i direktor policije Vladimir Rebić i šefica pregovaračkog tima Srbije za pristupanje Evropskoj Uniji, Tanja Miščević.

Uvodna obraćanja na skupu imali su direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, dr Suzana Paunović, predsednik nacionalnog saveta bugarske nacionalne manjine, Vladimir Zaharijev, i direktor Komiteta pravnika za ljudska prava (JUKOM), Milan Antonijević.

Državni sekretar u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave (MDULS), Ivan Bošnjak, zahvalio se prisutnima što su se odazvali pozivu i što su svojim aktivnim učešćem doprineli javnoj raspravi na ovako važnu temu. Takođe je istakao da će MDULS razmotriti svaki konstruktivan predlog na temu Nacrta zakona. On je podsetio da je Ministarstvo u potpunosti otvoreno za dijalog i da će nastaviti sa radom na unapređenju ostvarivanja prava nacionalnih manjina.

Tokom predstavljanja novih rešenja istaknuto je da je Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina usvojen 2002, da je cilj ovih izmena normativno i sadržinsko usklađivanje sa Ustavom Republike Srbije, sistemskim zakonima kao i sa aktuelnim strateškim dokumentima, poput Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina. Takođe, predmet rasprave su bile i prekršajne odredbe za nepoštovanje Zakona, koje su predviđene novim zakonskim rešenjem.

Okrugli sto je održan uz podršku Misije OEBS u Republici Srbiji.

Robert Sepi: Država da finansira manjinske medije

Izvor: Komšijske novosti

„O dlukom da se manjinski mediji finansiraju isključivo putem konkursa, a ne direktno od države, Ministarstvo kulture i informisanja pokazalo je veliko nerazumevanje problema," rekao je na današnjem predstavljanju Posebnog izveštaja Zaštitnika građana o informisanju na jezicima nacionalnih manjina nakon privatizacije medija zamenik Zaštitnika, Robert Sepi.

On je dodao da su ovim izveštajem, a na osnovu prikupljenih podataka „pokušali da skrenu pažnju nadležnim organima na nepravilnosti i probleme u praksi nakon privatizacije i ponudi predloge za unapređenje stanja, kako bi se informisanje nacionalnih manjina poboljšalo".

"I sami konkursi lokalnih samouprava su dodatan problem za funkcionisanje medija. Na njima ne postoje jasna merila po kojima se sredstva dodeljuju, nema roka do kada se raspisuju konkursi za neku godinu, pa su neki raspisani u oktobru, što onda ne ostavlja prostor da ozbiljni mediji planiraju ta sredstva. Lokalne samouprave su bile žrtve zakona, jer do svih nepravilnosti dolazi zbog nepostojanja prakse, a sa druge strane nisu dobili preporuku kako da postupaju," rekao je Sepi.

Zaštitnik građana, Saša Janković, naglasio je da je „ važno i informisanje većine o onome što manjina radi, stvara i oseća jer sve to doprinosi boljem međusobnom razumevanju".

„RTV emituje program na 13 jezika nacionalnih manjina, ali on ima potpuno drugačiju filozofiju u odnosu na lokalne medije. Ne može se reći: Evo vam RTV, ne trebaju vam lokalni mediji", rekla je profesor, dr Dubravka Valić Nedeljković.

Načelnica odeljenja za prava nacionalnih manjina u stručnoj službi Zaštitnika građana, Violeta Ćorić, koja je radila na samom Izveštaju rekla je da on „nije sveobuhvatan, jer je rađen u septembru, kada još nije okončana privatizacija, nisu raspisani svi konkursi u lokalnim samoupravama, nisu doneta rešenja o raspodeli sredstava tamo gde je bilo konkursa".

Ruska nacionalna zajednica

Osnovan Nacionalni savet ruske nacionalne manjine u Srbiji

Izvor: RTV

Dana 24. decembra 2016. osnovan je Nacionalni savet ruske nacionalne manjine u Srbiji. Uz prisustvo 35 delegata – predstavnika 300 građana ruske nacionalnosti koji su prethodno svojim potpisima podržali osnivanje ovog tela formiran je na skupu u Ruskom domu, saopštio je taj Savet.

Kako je u saopštenju novoformiranog Nacionalnog saveta ruske nacionalne manjine rečeno Savet broji 15 članova, a za predsednika je izabrana profesor Irina Miljković iz Kruševca, koja je istakla spremnost tog saveta da u okviru postojećih ovlašćenja deluje na očuvanju identiteta i poštovanju Ustavom i zakonima garantovanih prava ruske manjine u Srbiji.

Prvi saziv Nacionalnog saveta ruske manjine usvojio je Statut čime je zaokružena zakonska procedura i ispunjena pretpostavka za podnošenje zahteva za registraciju.

Kako je najavljeno Nacionalni savet će narednih dana podneti zahtev za registraciju Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave i pokrenuće postupak formiranja posebnog biračkog spiska ruske nacionalne manjine u Srbiji.

Romska zajednica

Upoznajmo Romkinje

Izvor: Romaworld

Grupa za decu i mlade „Indigo“ organizovala je prezentaciju „Upoznajte Romkinje“ u Deli u Nišu. Učesnice ove prezentacije su bile devojčice koje su učestvovale u radionicama u okviru projekta “Osnažene za promene”. Projekat se realizuje uz podršku Fondacije za otvoreno društvo.

„Radionice su obuhvatale različite teme. Svaka radionica je imala svoju temu, ali na svakoj smo govorili da žene, podjednako kao i muškarci mogu da imaju svoje karijere, da mogu da budu uspešne, ne samo da rade kućne poslove“, rekla je Jelena Kasumović, koordinatorka projekta.

Ona je takođe istakla da su se osvrnuli na neke uspešne Romkinje. „Te žene su bile uspešne u svojim karijerama, ali danas su, kako volim da kažem, žene iz senke. Nisu dobile priznanja koje je trebalo da dobiju zbog svojih doprinosa kako celom društvu tako i romskoj zajednici. Zajedno sa devojčicama smo istraživali i izabrali smo 10 žena Romkinja o kojima smo kasnije govorili.“

Prezentacija je organizovana povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, kao i na podsećanje na 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama.

Akciju je podržala i Nataša Tasić Knežević, operska umetnica i profesorka solo pevanja. „Došla sam da podržim akciju, jer su to devojčice, Romkinje i jer je ceo svet pred njima. Što se tiče položaja Roma mislim da problemi nisu rešeni. Romima i Romkinjama se nude poslovi koji su vezani za čišćenje i na taj način se karakterišu kao osobe koje samo to mogu da rade. Ne pruža im se mogućnost da budu ravnopravni građani ovog društva na način na koji to oni stvarno mogu“, ocenila je Tasić Knežević.

Devojčice su predstavile Romkinje koje jesu ili su bile veoma uspešne u svojim karijerama i izuzetno značajne, kako za romsku zajednicu, tako i za evropsko društvo u celini. Agnes Doroczi, Bronislava Vajs-Papusza, Marija Aleksandrović, Elena Lackova, Livija Jaroka i Esma Redžepova su samo neka od imena prezentovanih uspešnih Romkinja.

Oživljavanje tradicije

Izvor: Hlas ljudu

Trubice i božićne oblande su u poslednje vreme opet prisutne na stolovima slovačkih domaćinstava širom Vojvodine.

Neke familije iz Bačkog Petrovca i Kulpina su posle više godina opet počele da proizvode ove tradicionalne poslastice. Aparate za njihovu izradu dopremaju iz Slovačke.

Ove poslastice su još u 18. veku u Slovačkoj pripremali sveštenici. Kasnije je ova uloga pripala učiteljima. Za svakog stanovnika sela je bilo potrebno ispeći po dve-tri oblande ili trubice, tako da su sa spremanjem počinjali već 12. decembra, na dan kad se slavi Sveta Lucija. Pripremljene poslastice su nedelju dana pre Božića raznosili učenici, koje su uručili uz prigodno recitovanje božićnih pesmica.

Danas ih više ne raznose učenici, niti ih prave sveštenici ili učitelji, ali miris božićnih oblandi je opet prisutan.

Slovačke božićne oblande, kao tradicionalno božićno pecivo – božićno predjelo, obično se jede sa medom i belim lukom. Med kao simbol dobrote a beli luk koji je simbolično trebalo da otera sve bolesti. Danas se, naravno, dodaju ukusi vanilije ili cimeta od kojih zamiriše cela kuća i probudi davno zaspanu tradiciju.

Koreni 2

Zajedničkim snagama Galerije likovne umetnosti poklon zbirke Rajka Mamuzića u Novom Sadu i Nacionalnog saveta slovačke nacionalne manjine je 21. decembra je otvorena izložba radova malog formata umetnika vojvođanskih Slovaka „Koreni 2“.

Izložba će potrajati do 20. januara 2017.

Drugo izdanje ove izložbe otvorilo je direktor Legata Rajka Mamuzića, Lazar Marković, koji je tom prilikom istakao da je ovogodišnja izložba bolje koncipiranija od prethodne. Naveo je da su dela odlično ukomponovana u Galeriju, što je po njegovim rečima, i rezultat napora organizatora izložbe Jana Agarskog.

Tom prilikom je J. Agarski istakao da i ove godine na izloži učestvuje 25 umetnika. Sastav je izuzetno interesantan, jer su prisutni relevantni stvaraoci, umetnici koji čine glavninu slovačkog umetničkog korpusa, od onih koji sada već pripadaju starijoj generaciji (Miloslav i Katica Pavelka, Jozef Klaćik, Pavel Pop, Milan Suđi, Maria Gaško, Laslo Kolar, Mihal Madacki), preko umetnika u punoj stvaralačkoj zrelosti (Mirjana Devetaković, Rastislav Škulec, Jan Triaška, Mihal Đurovka, Đula Šanta, Jan Agarski, Marian Karvala, Zvonko Pudelka, Miroslav Pavlovič, Zdenka Marija Madacki) pa sve do najmlađih aktera sa naše umetničke scene (Alena Klaćik, Daniela Triaška, Andrea Mernjik, Svetlana Mihalj, Ljupka Erg, Emilija Valenćik). U tako ozbiljnoj konkurenciji nagrada je pripala mladoj Ani Andrejić, za kolekciju radova izrazito slojevitih pikturalnih svojstava. Ova umetnica će imati priliku da naredne godine izlaže svoja dela u Zavodu za kulturu vojvođanskih Slovaka.

Projekcija filma „Sandžak i manjinska politika u Srbiji: Šta mladi misle?“

U četvrtak, 22. decembra, u Medija centru održana je projekcija filma pod nazivom „Sandžak i manjinska politika u Srbiji: Šta mladi misle?“. Nakon projekcije održana je i debata sa mladim istraživačima iz Sandžaka.

Film je realizovala Akademska inicijativa „Forum 10“, a uz podršku Fondacije za otvoreno društvo.

Film je proizveden prema predlozima i sugestijama 10 mladih iz Sandžaka koji su se u proteklih nekoliko meseci bavili istraživanjem različitih aspekata manjinske politike. U filmu svoje stavove o navedenim temama iznose isključivo mladi ljudi iz Sandžaka.

Fahrudin Kladničanin, koordinator Akademske inicijative „Forum 10“, istakao je da je cilj ove inicijative da omogući mladim ljudima pristup Bošnjačkom nacionalnom vijeću kroz seminare. Dodao je da je „Forum 10“ radio i na jugu Srbije i sa albanskom zajednicom, kao i da imaju dobru saradnju sa BNV-om, ali i da postoje određene nesuglasice.

Aleksandra Šanjević, programska koordinatorka u Fondaciji za otvoreno društvo, podsetila je prisutne da FOD ima program „Položaj i prava etničkih manjina u Srbiji“, da su aktivni i u Sandžaku, a, takođe, sarađuju i sa BNV-om. Kako je rekla odlučili su da finansiraju ovaj projekat, jer ima budućnost, održivost i perspektivnost.

„U manjinskim zajednicama nema dovoljno autentičnosti, što nije slučaj sa Sandžakom. Organizacije civilnog društva koje su tamo aktivne čine pripadnici Bošnjaka”, rekla je Šanjević. O mladima koji su zastupljeni u filmu rekla je da svoje stavove izražavaju i pohvalno i kritički. Navela je da je mladima teško da ostanu u Srbiji i bave se društvenim pitanjima.

Govoreći o ovoj problematici prisutne je obavestila da je ideja Foruma 10 da se formira Odbor za mlade pri BNV-u. Kako je rekla vreme je da u svim sektorima dođe do smene generacija.

Među govornicima je bio i Fatmir Mavrić, istraživač koji se tokom 6 meseci bavio implementacijom nastave na bosanskom jeziku. Njegov zaključak je da je BNV u startu imao problem sa roditeljima, da roditelji nisu bili dovoljno informisani o nastavi na bosanskom jeziku. Istakao je da su najveći problemi kada je u pitanju nastava na bosanskom jeziku u opštinama Prijepolje, Priboj i Nova Varoš. Njegova preporuka BNV-u je da se pozabave mladima u oblasti kulture. Smatra da je BNV dosta zatvoren.

Jasmina Elesković, istraživačica na projektu, bavila se upotrebom bosanskog jezika i pisma, posebno u opštini Tutin. Navela je da je u Tutinu pun kapacitet upotrebe bosanskog jezika i pisma. „Problem je samo kod državnih institucija gde se to vrši samo na zahtev stranke“, rekla je Elesković i preporučila BNV-u da poradi na komunikaciji među institucijama, da druge opštine obavesti da imaju pravo na informisanje na manjinskom jeziku, kao i da podigne informisanost i svest zajednice da što više koriste jezik i pismo.

Prema mišljenju Harisa Ibrahimovića, istraživača na projektu, jedan od načina uključivanja mladih u BNV je da predlažu rešenja, da deluju. Kao drugi je naveo organizovanje mladih u grupacije kako bi preuzeli deo odgovornosti manjinske politike.

Ispred BNV-a je govorila Vasvija Gusinac, potpredsednica BNV-a. Ona smatra da je ovaj projekat pozitivan, ali da sam film gleda nerealno. Kako je rekla učesnici filma vide BNV kao nekakav parlament, vladu, ali to nije istina. Smatra da je greška što su samo radili intervjue. Napomenula je da se BNV stalno bavi ostvarivanjem prava koja im se uskraćuju. Istakla je da treba da se pridržavaju Okvirne konvencije i Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima. Istakla je da će uvek podržati ovakve inicijative, ali zamerila istraživačima na manjkavosti o izvorima u BNV-u.

Učesnici diskusije, koja je usledila nakon projekcije filma, istakli su da postoji velika politizovanost ne samo kod BNV-a nego i kod drugih nacionalnih saveta, kao i činjenicu da se podvlači prevelika granica između mladih i starih, da treba da se mladima obezbedi transfer znanja, ali i da mladi moraju da pokažu malo interesovanja.

Bugarska zajednica

Bugarska finansira projekte na jugu Srbije

Izvor: Južne vesti

Republika Bugarska finansiraće 10 projekata na jugu Srbije sa nešto više od 208.000 evra iz oblasti kulture, obrazovanja, privrede, kojima se, između ostalog, predviđa rekonstrukcija Gimnazije u Bosilegradu, biblioteke "Detko Petrov" i sale u Dimitrovgradu, kao i razne aktivnosti Udruženja "Caribrod" u Nišu.

Za projekte je ove godine u odnosu na prošlu izdvojeno 4 puta više novca, a kako kaže bugarski konzul u Nišu, Edvin Sugarev, projekti su birani na osnovu važnosti i značaja koji imaju kako za bugarsku manjinsku zajednicu tako i za sve ostale u Srbiji.

– Za nas je važan sam efekat projekata, a ne ko ih daje i zašto. Važno je to što se ovi projekti realizuju u jednoj multikulturalnoj sredini i mi imamo čast da učestvujemo u izgradnji dobrih međusobnih odnosa Srbije i Bugarske – istakao je Sugarev.

U Udruženju "Caribrod" kažu da su sredstva koje Bugarska izdvaja od velikog značaja za samo Udruženje, jer će uz pomoć tog novca biti nastavljena i proširena aktivnost od prošle godine.

– Kao i ranije, imaćemo okrugle stolove o raznim temama poput značaja nacionalnih manjina, negovanja multikulturalnosti, zatim biće reči o rodnoj ravnopravnosti, ulozi medija u prekograničnoj saradnji, kurs bugarskog jezika, negovanje folklorne tradicije kao i razne humanitarne aktivnosti – kaže potpredsednica Udruženja, Olgica Veličkov.

Ona dodaje da u Nišu i okolini trenutno živi 939 Bugara, mada po nezvaničnim podacima ovde živi preko 10.000 pripadnika bugarske nacionalne manjine. Njihova tri udruženja, broje oko 200 članova.

Odlukom Saveta ministara Bugarske odobreno je finansiranje zemalja koje nisu članice Evropske unije od čega polovina iznosa ide za Srbiju gde će biti finansirano ukupno 17 projekata u vrednosti od oko 326.500 evra. Ugovore su potpisali bugarski konzul i predstavnici institucija obuhvaćenih projektom.

Crnogorska zajednica

Književno veče crnogorskoj dijaspori u biblioteci u Bačkoj Topoli

Izvor: Krstaš

Biblioteka „Eržebet Juhas" iz Bačke Topole organizovala je književno veče o crnogorskom iseljeništvu na kojoj su predstavljene knjige Nenada Stevovića, publiciste i istraživača crnogorske dijaspore.

Pored autora govorili su i vrsni poznavaoci migratornih kretanja na prostoru Republike Srbije, istoričarka Dragica Vukotić i istoričar Vladimir Kaljević, koji su ujedno i predstavnici druge generacije crnogorskih kolonista u Vojvodini.

Predstavljene su knjige:

Crnogorsko iseljeništvo kroz diplomatske arhivske izvore, Crnogorci u Vojvodini, Kolonizacija 1945-1948, Rata – crnogorska kolonija u Vojvodini, Frederik Burnam i Crna Gora Gorštaci u ravnici.

Nenad Stevović je istakao da je svaka seoba pojedinačno tužna na svoj način i da svaki crnogorski iseljenik što je fizički dalje od svoje postojbine, srcem joj je bliže. On smatra da je životni put svakog potomka iseljenika popločan segmentima iz prošlosti, i da onaj ko to zanemari, ko ne zna ili zaboravi odakle je došao, taj neće pronaći put kojim treba da ide u budućnost.

Imajući u vidu da je Bačka Topola opština sa većinskim mađarskim življem, Stevović je govorio o brojnim i bogatim crnogorsko-mađarskim odnosima kroz istoriju, naglasivši da oni zaslužuju posebnu monografsku obradu.

Odlomke su govorili recitatori Lukijana Popović i Aleksa Giljen. Pored brojnih posjetilaca književnoj večeri je prisustvovao i Dragan Kankaraš, generalni konzul Crne Gore u Srbiji.

Radost darivanja u BKC „Tavankut“

Izvor: Bunjevci

Ko i dugi niz godina ranije Bunjevački nacionalni savit postaro se da đaci iz OŠ „Matija Gubec“ u Tavankutu, koji pohađaje izborni predmet bunjevački govor s elementima nacionalne kulture dobijaju paketiće prid zimski raspust i nastupajuće praznike. Pored brojni Tavankućana, priredbi je prisustvovo i Nikola Babić, potpridsidnik BNS-a.

Pridsidnica BKC „Tavankut“, Milica Iršević, pofalila je „Tandrčku“ dicu viši razreda, koja su pomogla u pripremama za ovo veče, kićenjom jelke i drugim poslovima koje je tribalo obavit da priredba prođe kako triba. Tako je i bilo, pokazali su to besprikorno izvedeni mišoviti plesovi iz Srbije, koje su odigrale mlađe članice folklorne sekcije BKC „Tavankut“, za šta su dobile lip aplauz od brojne prisutne dice i roditelja.

Učiteljica Mirjana Savanov, koja pridaje bunjevački u OŠ „Matija Gubec“, vodila je program i prozivala dicu koja su željno isčekivala svoje paketiće. Srića dice ni se mogla sakrit kad se Dida Mraz pojavio i pozdravio prisutne. Zadovoljstvo brojni đaka bilo je još veće kad je najavljeno da će nuz slatki poklon dobit i novi, osmi broj „Tandrčka i njegovog blaga“ u izdanju Bunjevačkog informativnog centra. Knjiga je ove godine zanimljiva po tom što se u njoj nalazi najbolji sadržaj svi sedam knjiga koje su do sad izašle. Tako će današnji đaci imat prilike čitat ono što su čitali njevi drugari tokom protekli godina.

Da zadovoljstvo dice ne bi bilo samo utisak sa strane, divanili smo s dvi učenice drugog razreda, Milenom Suknović i Jovanom Tumbas Loketić. Obadvi učenice vole nastavu bunjevačkog, i kako kažu svašta su već zanimljivo naučile na časovima.

Milena je o časovima bunjevačkog kazala i slideće: „Tamo sam naučila pivat bunjevačke pisme, pisat pripovitke i sigrati se stari bunjevački sigri“. Prema odgovoru ne triba sumnjat, da je na časovima bunjevačkog jako zanimljivo.

Jovana Tumbas Loketić nam je kazala da voli slatkiše, i kad ode kući prvo će probat čokoladu, a onda štogod opet slatko. Slatka uživancija biće i čitanje nove „Tandrčkove“ knjige, ko i za sve generacije do sad.

Predstavljen projekat „Doprinos Rusina razvoju Novog Sada“

Izvor: Ruske slovo

Na konferenciji za novinare u Zavodu za kulturu vojvođanskih Rusina predstavljena je nezavisna produkcija Novinarske asocijacije Rusina (NAR), projekat „Doprinos Rusina razvoju Novog Sada“.

U projektu je realizovano deset radioemisija u kojima je predstavljeno deset osoba koje su u poslednjih 50 godina doprineli razvoju Novog Sada u oblasti kulture, umetnosti, infrastrukture i medija.

U emisijama učestvuju saradnici i kolege koje govore o delima Pavla Žilnika, Ivana Kovača, Đure Papharhaja, Irine Davosir Matanović, Irine Hardi Kovačević, Melanije Rimar, Mihaila Dudaša, Miroslava Vislavskog i Mirona Kanjuha.

Projekat realizuju novinari i članovi NAR-a, Jelena Perković, Marija Perković, Sanja Marković, Asja Papuga, Anamarija Ranković, predsednica NAR-a Martica Tamaš i Jasna Kovač.

Govoreći o ovom projektu, Jelena Perković je naglasila da je on zbližio mnoge ljude, ali i da na Internetu, osim Mihaila Dudaša, nema puno podataka o pomenutim osobama, i to treba da se ispravi. Sanja Marković je istakla da nije bilo lako doći do sagovornika o zaslužnim osobama, a pored toga, od mnogobrojnih trebalo je izabrati deset.

Martica Tamaš je konstatovala da su emisije o pomenutim osobama korisne za rusinsku zajednicu i da su afirmativne za pojedince, kao i drugih 11 projekata NAR-a, dok je Anamarija Ranković potvrdila da je do sada napravljena dobra baza za ovakve projekte, ali prisutna je velika potreba za arhivu podataka o zaslužnim osobama.

Učestvujući na konferenciji za novinare, bivši direktor Odbojkaškog kluba „Vojvodina“ i istaknuti sportski novinar, Mirosav Vislavski, rekao je da je inicijativu za ovaj projekat doživeo kao nešto lepo i korisno, jer je on uvek radio u interesu najšire populacije, što se odražava i u nacionalnoj zajednici, čiji duh treba održati.

Serijal je ostvaren uz finansijsku podršku Gradske uprave za kulturu Novi Sad, a partner na projektu je Radio Novi Sad Radio-televizije Vojvodine.

Centar za istraživanja migracija
Center for Migration Studies

Publikaciju podržava Fondacija za otvoreno društvo, Ambasada Sjedinjenih Američkih Država iz Beograda i Misija OEBS u Srbiji. Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove vlada i organizacija koje finansiraju projekat